

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SREDNJOBOSANSKI KANTON/KANTON SREDIŠNJA BOSNA
KANTONALNI SUD U NOVOM TRAVNIKU
Broj: 49 0 P 062097 23 Gž
Novi Travnik, 21.12.2023. godine

Kantonalni sud u Novom Travniku, u vijeću sastavljenom od sudija Trifković Denisa kao predsjednika vijeća, Kokić Edvina i Islamović Alme kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja H.S. iz B. , ul... , zastupan po punomoćnicima Ljubović Bakiru, Ljubović Dženani i Ljubović Aidi advokatima iz Zenice, protiv tuženog H. S. iz F. , ... , zastupan po punomoćniku Buljubašić Adinu advokatu iz Zenice, radi predaje u posjed i naknade štete, vrijednost spora 24.000,00 KM, odlučujući o žalbama tužitelja i tuženog protiv presude Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 P 062097 22 P od 06.01.2023. godine, u sjednici vijeća održane dana 21.12.2023. godine donio je sljedeću:

PRESUDU

Žalbe se odbijaju kao neosnovane, te se potvrđuje presuda Općinskog suda u Kiseljaku broj: 49 0 P 062097 22 P od 06.01.2023. godine.

Odbijaju se, kao neosnovani, zahtjev tužitelja za naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 1.053,00 KM, te zahtjev tuženog za naknadu troškova sastava žalbe i odgovora na žalbu u ukupnom iznosu od 1.404,00 KM.

Obrazloženje

Pobijanom presudom, u stavu III izreke, odbijen je kao neosnovan primarni zahtjev tužitelja kojim je tražio da mu tuženi preda u posjed radnu mašinu-traktor marke "Fiat" tip 880 DT, broj šasije ... proizveden 1980. godine i putničko motorno vozilo VW tip Passat, proizvedeno 2008. godine, te da mu tuženi na ime naknade materijalne štete zbog umanjene vrijednosti radne mašine i vozila Passat zbog korištenja istog od oktobra 2021. godine pa do vraćanja vlasniku, isplati ukupan iznos od 2.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom od dana podnošenja tužbe do isplate.

Stavom I izreke djelomično je usvojen eventualni tužbeni zahtjev, te je tuženi obavezan da tužitelju na ime protuvrijednosti radne mašine traktor marke "Fiat" tip 880 DT, broj šasije ... proizveden 1980.godine, isplati iznos od 3.827,60 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od 13.05.2022. godine kao dana podnošenja tužbe, do isplate.

Stavom II izreke odbijen je preostali dio eventualnog tužbenog zahtjeva kojim je traženo da tuženi na ime protuvrijednosti radne mašine traktor marke "Fiat" tip 880 DT, broj šasije ... proizveden 1980. godine tužitelju isplati iznos od 11.172,40 KM, kao i sa zahtjevom da mu tuženi na ime protuvrijednosti putničkog vozila VW tip Passat proizveden 2008. godine, isplati iznos od 9.000,00 KM, sa zakonskom zateznom kamatom počev od dana podnošenja tužbe, tužitelj se odbija kao neosnovan.

Stavom IV izreke tužitelj je obavezan da tuženom naknadi troškove postupka u iznosu od 1.276,06 KM.

Protiv ove presude, u odnosu na stavove II, III i IV izreke, žalbu je blagovremeno izjavio tužitelj, iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, sa prijedlogom da sud uvaži žalbu i pobijanu presudu preinači tako da usvoji tužbeni zahtjev u cijelosti. U bitnom navodi da je prvostepeni sud pogrešno utvrdio činjenično stanje kada je vrijednost traktora utvrdio u iznosu od 3.827,60 KM, te da je vještak vrijednost istog utvrdio prema vrijednostima traktora sličnih karakteristika, kao i da je prvostepeni sud pogrešno odbio tužbeni zahtjev koji se odnosio na naknadu štete u vidu zbog nekorištenja predmetnog traktora u periodu od dvije godine. Pobijana presuda u odnosu na odbijajući dio eventualnog zahtjeva, te o odbijanju primarnog zahtjeva rezultat je povrede pravila postupka. Iz obrazloženja pobijane presude proizlazi da prvostepeni sud nije prihvatio iskaze tuženog, njegove supruge, majke i braće tuženog, jer su u srodstvu, a u zavadi sa tužiteljem, a tokom postupka nije bilo sporno da je tuženi na prikolici dovezao vozilo marke Passat iz Sarajeva, te da je od tužitelja dobio ključeve za isto, da je vozilo dovezao u dvorište svoje kuće u kojoj živi i njegova majka. Nesporno je da je i tuženi otjerao tužitelja iz dvorišta kada je došao po to vozilo, tvrdeći da isto čini zajedničku imovinu sa njegovom majkom. Stoga je obrazloženje suda u ovom dijelu nerazumljivo, jer ako je sud odlučio da ne prihvati iskaze svjedoka tuženog i iskaz tuženog, tada je nelogično da ne vjeruje tužitelju i svjedokinji T.E. Takva povreda pravila postupka u pogledu ocjene dokaza dovela je i do pogrešne primjene materijalnog prava. Oспорava i odluku o troškovima postupka, te traži i naknadu troškova postupka u vidu sastava žalbe u iznosu od 1.053,00 KM.

Tuženi je blagovremeno podnio odgovor na žalbu tužitelja u kojem osporava osnovanost žalbe tužitelja, navodeći da su netačni navodi da je tokom postupka bila nesporna činjenica da je tužitelj predao tuženom ključeve vozila Passat, da provedeni dokazi upućuju na zaključak da je to vozilo parkirano duži niz godina u dvorištu kuće tužitelja, otključano, nekorišteno, te da ključeve ima majka tuženog. Žalba ne sadrži konkretne razloge u odnosu na odbijajući dio tužbenog zahtjeva, kao ni u odnosu na troškove postupka, pa se u tom dijelu tuženi ne može izjasniti. Predlaže da se žalba odbije i da se tužitelj obaveže naknaditi i troškove postupka sastava odgovora na žalbu u iznosu od 1.053,00 KM.

Također, protiv prvostepene presude žalbu je blagovremeno izjavio i tuženi, i to u odnosu na stavove I i IV izreke, odnosno u dijelu u kojem je usvojen tužbeni zahtjev, te u odnosu na odluku o troškovima postupka. Žalbu izjavljuje iz svih žalbenih razloga propisanih odredbom člana 208. stav 1. Zakona o parničnom postupku, sa prijedlogom da sud uvaži žalbu i pobijanu presudu preinači tako da odbije tužbeni zahtjev u cijelosti. U bitnom navodi, a što u više navrata ponavlja, da je pobijana presuda u usvajajućem dijelu rezultat pogrešne ocjene dokaza, da prvostepeni sud nije logički cijenio dokaze, da je tužitelj u tužbi 11.05.2022. godine iznio tvrdnju da je tuženi u oktobru 2021. godine bez odobrenja tužitelja odvezao radnu mašinu i pmv Passat, ali da iz izvedenih dokaza proizlazi da se to vozilo Passat nalazi u dvorištu tuženog od 2017. godine i da tuženi nije u posjedu vozila. Nije cijenjen iskaz svjedoka S.E., iz kojeg, po mišljenju tuženog proizlazi da je tužitelj bio u posjedu traktora 04.04.2022. godine, jer je tog svjedoka tražio radi zaključenja ugovora o prodaji predmetnog traktora, a čiji sadržaj prvostepeni sud također nije cijenio. Tužitelj nije dokazao da je vlasnik traktora, niti da je tuženi u njegovom posjedu, pa su sporna aktivna i pasivna legitimacija. Nije dokazana ni vrijednost traktora, a iz samog ugovora o prodaji proizlazi da je vrijednost 3.000,00 KM, dok je vještak utvrđivao vrijednost traktora bez pregleda. Oспорava i odluku o troškovima

postupka smatrajući da je trebalo dosuditi i troškove prevoza i odsustva iz kancelarije. Traži i naknadu troškova sastava žalbe u iznosu od 351,00 KM.

Tužitelj nije podnio odgovor na žalbu tuženog.

Nakon što je ispitao osporenu presudu u granicama navoda iz žalbe i po službenoj dužnosti u smislu člana 221. Zakona o parničnom postupku („Službene novine Federacije BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci ovog rješenja iz sljedećih razloga:

Žalbe su neosnovane.

Predmet spora u postupku pred prvostepenim sudom bili su:

- primarni zahtjev tužitelja koji se opet sastojao od dva zahtjeva, i to vlasničkog zahtjeva za povrat stvari-traktora i pmv marke Passat, te obligacionog zahtjeva za naknadu materijalne štete u vidu umanjenja vrijednosti zbog korištenja obje navedene stvari, te
- eventualni zahtjev za isplatu protuvrijednosti stvari-traktora i pmv marke Passat.

Iz sadržaja žalbi obje parnične stranke jasnim se da zaključiti da istima stranke napadaju one dijelove presude kojima nisu zadovoljni, te da se suštinski u obje žalbe napada sudska ocjena provedenih dokaza, nasuprot kojoj ocjeni parnične stranke u žalbama daju svoje ocjene dokaza. Dalje se jasnim da zaključiti da su žalbene tvrdnje koncipirane na način da je takva navodna povreda pravila postupka od strane prvostepenog suda za posljedicu imala pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, te u konačnici pogrešnu primjenu materijalnog prava.

Iz obrazloženja pobijane presude jasno proizlazi da je prvostepeni sud usvojio sve dokazne prijedloge parničnih stranaka, te je na strani 2. pobrojao sve dokaze koje su stranke provele tokom postupka, a onda je na stranama 2., 3. i 4. iznio sadržinu subjektivnih dokaza, dok je na stranama 5., 6., 7., 8., 9. i 10. prvostepeni sud dao ocjenu dokaza.

Suprotno žalbenim navodima obje parnične stranke, ovaj sud nalazi da je takva ocjena dokaza od strane prvostepenog suda izvršena upravo u smislu odredbe člana 8. Zakona o parničnom postupku, te je prvostepeni sud krenuo od toga koje su činjenice pravno relevantne za odluku suda o zahtjevima tužitelja, a onda je prvostepeni sud cijenio provedene dokaze, posebno iskaze parničnih stranaka i svjedoka, cijeneći pri tome i subjektivni odnos svakog svjedoka prema parničnim strankama, pri tome dovodeći iskaz svake od saslušanih osoba u međusobnu vezu sa iskazima drugih osoba, ali i sa materijalnim dokazima.

U odnosu na navode tuženog iznesene u žalbi, prvostepeni sud je dao jasno obrazloženje koje kao takvo prihvata ovaj sud u cijelosti. Dakle, u odnosu na žalbu tuženog i usvojeni dio eventualnog zahtjeva koji se odnosio na predmetni traktor prvostepeni sud je jasno obrazložio, na stranama 5. i 6. (prvi pasus) pobijane presude, aktivnu legitimaciju tužitelja, pri tome se pozivajući na iskaze tužitelja kao parnične stranke, iskaze svjedoka H.V., H.E., te posebno iskaz svjedoka S.E. koji su potvrdili da je predmetni traktor uvezen prije 15 godina na ime svjedoka E., a na molbu njegovog prijatelja, da je prije 10-15 godina tužitelj kupio traktor kojeg su

dovezli kući, ali da je ugovor zaključen tek 2022. godine na prijedlog tužitelja. Na strani 6. zadnji pasus i strani 7. prvostepeni sud je obrazložio pasivnu legitimaciju tuženog u odnosu na eventualni zahtjev, odnosno da je iskazom svjedokinje T.E. utvrđeno da je tuženi odvezao predmetni traktor i isti nikada nije vratio.

Prvostepeni sud je na strani 9. pobijane presude pravilno obrazložio zbog čega nije mogao usvojiti primarni zahtjev u odnosu na traktor, odnosno vlasničku tužbu za povrat tog vozila, jer iz provedenih dokaza nije mogao utvrditi da je u vrijeme ovog postupka tuženi i dalje u posjedu traktora. Stoga je prvostepeni sud na strani 10. pobijane presude jasno obrazložio kako i na koji način je utvrdio vrijednost traktora, pa kod utvrđenih činjenica da je tužitelj vlasnik traktora, da je traktor odvezao tuženi i da se trenutno ne nalazi u njegovom posjedu, pravilno je prvostepeni sud tuženog obavezao da plati protuvrijednost tog traktora.

Iz tih razloga neprihvatljivi su i žalbeni navodi tuženog zasnovani pretežito na drugačijem viđenju iskaza svjedoka S.E. i predmetnog ugovora o prodaji od 04.04.2022. godine. Iz tih dokaza ne proizlazi ono što tuženi smatra, a to je da je tužitelj i dalje u posjedu traktora, nego upravo suprotno. Ugovarači tog ugovora saslušani tokom prvostepenog postupka jasno su potvrdili da je taj ugovor sačinjen samo radi provođenja procedura kod nadležnog organa, dok iz ostalih dokaza proizlazi da je sve oko prodaje traktora dogovoreno i izvršeno prije 10-ak godina, dakle i isplata cijene i predaja u posjed.

Obje parnične stranke u žalbama se dotiču i vrijednosti tog traktora, jer tužitelj smatra da je vrijednost veća, dok tuženi smatra da je vrijednost manja, pri čemu obje stranke prigovaraju nalazu i mišljenju vještaka mašinske struke.

Ovi žalbeni navodi nisu prihvatljivi, jer je odluku o vrijednosti traktora prvostepeni sud zasnovao na provedenim dokazima, iz kojih ne proizlazi da je traktor bio neispravan (kako to u žalbi implicira tuženi) ili da je veće vrijednosti od utvrđene. Vještak je jasno naveo, a prvostepeni sud pravilno prihvatio, da je mišljenje dao prema dostupnim podacima, po karakteristikama najbližijim predmetnom vozilu.

U odnosu na žalbene navode tužitelja oko sticanja dobiti (drugi dio primarnog zahtjeva) ovaj sud nalazi da je, suprotno takvim navodima, prvostepeni sud pravilno odlučio, jer iz nalaza i mišljenja vještaka jasnim proizlazi da traktor nije gubio na vrijednosti zbog nemogućnosti korištenja.

S druge strane, tužitelj je tokom cijelog postupka zahtjev za naknadu štete i koncipirao na ovakav način, tražeći običnu štetu u vidu umanjenja vrijednosti stvari zbog korištenja, a tek u žalbi navodi nemogućnost ostvarenja uobičajene dobiti zbog nemogućnosti korištenja traktora, odnosno traži izmaklu dobiti kao sasvim drugi vid materijalne štete. Međutim, u tom smjeru tužitelj tokom postupka nije imao tvrdnje činjeničnog karaktera, niti je provodio dokaze kako bi utvrđivao visinu izmakle koristi.

Materijalnom štetom, osim obične štete, podrazumijeva se i sprečavanje povećanja imovine oštećenog lica, odnosno izmakla dobit u smislu člana 154. Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj 29/78, 39/85 i 57/89, "Službeni list RBiH", broj 2/92 i 13/93, "Službene novine FBiH", broj 29/03 i 42/11). Prema odredbi člana 189. stav 3. Zakona o obligacionim odnosima pri ocjeni visine

izmakle koristi uzima se u obzir dobitak koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje sprečeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem.

Dakle, iz sadržaja spisa i izvedenih dokaza proizlazi da tužitelj uopšte nije dokazivao redovni tok stvari i vjerovatnoću ostvarenja dobiti, a što je bio obavezan u smislu odredbe člana 7. Zakona o parničnom postupku. Tužitelj nije dokazivao da se bavi iznajmljivanjem traktora ili poljoprivrednom djelatnosti ili da ima dogovorene poslove vezano za najam tog vozila ili da je morao angažovati drugo-zamjensko vozilo za slučaj da se bavio poljoprivredom, pa bi tek iz takvih dokaza sud mogao utvrditi redovan tok stvari i vjerovatnoću ostvarenja dobiti.

U odnosu na žalbu tužitelja, odnosno dio žalbe koji se tiče vozila Passat, ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud, suprotno žalbenim navodima, jasno naveo i obrazložio da je predmetno vozilo doista u dvorištu porodične kuće tuženog, ali koju koristi i njegova majka, te da njegova majka ima ključeve od tog predmetnog vozila i odbija isto predati tužitelju, jer smatra da to vozilo Passat predstavlja bračnu stečevinu, u kom smjeru je tuženi dokazao i da postoji određeni spor oko utvrđenja bračne stečevine, iako predmetom tog spora nisu predmetni traktor i Passat. Stoga i ovaj sud nalazi da je prvostepeni sud pravilno prihvatio prigovor nedostatka pasivne legitimacije i zbog toga odbio kako primarni, tako i eventualni, zahtjev u dijelu u kojima su se isti odnosili na predmetno vozilo (povrat, odnosno isplatu protuvrijednosti vozila Passat).

Obzirom na odluku ovog suda u pogledu merituma spora, to nalazi da su neosnovani i žalbeni navodi tužitelja koji se tiču odluke o troškovima postupka. Ovakvi navodi žalbe tužitelja zasnovani su na tvrdnji da je trebalo u cijelosti usvojiti zahtjev, pa onda i zahtjev koji se ticao troškova postupka. Obzirom na odluku ovog suda u pogledu merituma žalbe i predmeta spora, ovakvi navodi tužitelja su neprihvatljivi. Neosnovani su i žalbeni navodi oko troškova vještačenja, jer je prvostepeni sud na strani 10., zadnja rečenica, jasno naveo da je ove troškove dosudio u cijelosti.

S druge strane, neosnovano se žalbom tuženog pobija odluka o troškovima postupka u djelu koji se odnosio na nepriznavanje troškova prevoza i odsustva iz kancelarije zbog angažovanja punomoćnika van sjedišta suda. Ukoliko se izostave očito teško narušeni odnosi između parničnih stranaka, predmetni postupak predstavlja jedan klasičan stvarnopravni spor-vlasničku tužbu za povrat stvari, sa eventualnim zahtjevom za isplatu protuvrijednosti stvari. Takav spor ne zahtijeva specijalizaciju punomoćnika u zastupanju, niti je punomoćnik tuženog priložio uz žalbu dokaz da ima takvu specijalizaciju.

Ostale žalbene navode ovaj sud je cijenio, ali nije našao da su od odlučnog značaja, pa ih nije dodatno obrazlagao iz razloga propisanih članom 231. Zakona o parničnom postupku.

Obzirom da stranke nisu ni djelimično uspjele u postupku po pravnom lijeku, to je sud odbio i njihove zahtjeve za naknadu troškova radi sastava žalbi po punomoćnicima, dok je sastav odgovora na žalbu tužitelja od strane tuženog trošak

postupka koji nije nužan, niti je predmetni odgovor na žalbu sadržavao okolnosti koje su bile od značaja za odluku suda.

Slijedom iznesenog odlučeno je kao u izreci presude temeljem odredbe člana 224. stav 1. tačka 2. i člana 226. Zakona o parničnom postupku.

Predsjednik vijeća
Trifković Denis